

Bemærkninger til Lovforslaget.

Loven af 1. Maj 1923 om nogle Bestemmelser med Hensyn til en midlertidig Ordning af Folkeskolens Administration i de sønderjydske Landsdele, der afløste den tidligere Lov om disse Forhold af 30. Juni 1920, har i de forløbne Aar virket saa tilfredsstillende, at der ikke er Grund til at tænke den afløst af en endelig Lov, før Folkeskolens Administration og Tilsyn i det hele søges ordnet paa ny ved en for hele Landet gældende almindelig Lov, eventuelt med de enkelte Lempelser, som de særlige Forhold i de sønderjydske Landsdele til den Tid vedblivende maatte gøre ønskelige.

Paa enkelte Punkter har der dog i de forløbne Aar vist sig Trang til visse Ændringer, og Ministeriet har derfor udarbejdet nærværende Lovforslag, med Hensyn til hvis enkelte Bestemmelser man bemærker følgende:

Til § 1.

§ 1 i Loven af 1. Maj 1923 fastsætter i Overensstemmelse med § 1 i Loven af 30. Juni 1920, at den hidtidige Lovgivning for Folkeskolevæsenet i de sønderjydske Landsdele skal opretholdes med de Ændringer, som selve Loven medfører, dog med Bemyndigelse for Undervisningsministeren til at fastsætte saadanne Ændringer i de hidtil gældende Bestemmelser, som maatte skønnes nødvendige eller ønskelige. Den sønderjydske Folkeskole byggede i det væsentlige paa de før 1864 gældende Bestemmelser, og Overgangen til den almindelige danske Skoleordning har derfor ikke været vanskelig og er i det hele gennemført, saaledes at man uden Betænkelighed kan sætte de danske Skolelove i Kraft i Landsdelene, hvor man i hvert Fald ikke i noget Tilfælde af Betydning har været nødt til at falde tilbage paa den før Genforeningen gældende Lovgivning. Alligevel bestaar der i de sønderjydske Landsdele visse tilvante Former for Skolens Ordning, der er forskellige fra de i det øvrige Land sædvanlige — man arbejder saaledes paa Landet overvejende med Hverdagsskolegang —, at det vil være ønskeligt at opretholde en Adgang for Undervisningsministeren til at tillade saadanne Afvigelser fra den almindelige Skolelovgivning, som de særlige Forhold maatte gøre ønskelige.

Man har derfor foreslaaet, at den almindelige danske Skolelovgivning skal være gældende i de sønderjydske Landsdele med denne Adgang for Undervisningsministeren til at tillade Lempelser.

Til § 2.

Denne Bestemmelse kan udgaa, da det fornødne indeholdes i § 1 i den her foreslaaede Redaktion; det samme gælder om § 20.

Til § 3.

Medens Loven af 30. Juni 1920 § 2 — der svarer til Lov af 1. Maj 1923 § 3 — fastsatte Valg af en Skolekommission, der saavel for Byerne som for Landet vælges for hver Kommune, fastsætter Lov af 1. Maj 1923, at Skolekommissioner paa Landet skal vælges indenfor de hidtil virkende Skolekommissioners Omraade, medens Skolekommissionerne i Købstæderne som hidtil vælges for hele Kommunen. Dette hidrører fra, at de første Skolekommissioner paa Landet valgtes, før den ved Lov Nr. 299 af 28. Juni 1920 paabudte Sammenlægning af de ved Genforeningen bestaaende, talrige smaa Kommuner havde fundet Sted, og der blev derfor valgt en Skolekommission for hver af disse smaa Kommuner, hvorved hvert enkelt Skoledistrikt i det ganske overvejende Antal Tilfælde fik sin selvstændige Skolekommission; denne Form for Skoletilsyn ønskede man at bevare, og Loven af 1. Maj 1923 tog derfor Sigte paa Opretholdelsen af disse smaa Skolekommissioner i Landkommunerne og mente at naa dette ved at fastsætte, at Skolekommissionen skal vælges indenfor de hidtil virkende Skolekommissioners Omraade.

Ved saaledes at binde Skolekommissionerne paa Landet til de hidtidige Skolekommissionskredse har man hidført en vis Ubevægelighed i hele Ordningen, idet denne ikke er Udtryk for et bestemt Princip — en Skolekommission for hele Kommunen eller en for hver Skole — men knæsætter den hidtidige Ordning, hvorefter Skolekommissionen efter den faktiske Tilstand ved Genforeningen virker for en enkelt eller flere Skoler, alt efter som Tilfældet var, da det første Skolekommissionsvalg fandt Sted.

Ved Omlægning og Deling af Skole-